

het warme koelwater op het oppervlaktewater ging drijven. De aanbeveling uit de studie was dat door een betere gebruikmaking van de mengzone, zijnde een deel van de haven, Akzo Nobel veel meer koelcapaciteit ter beschikking heeft dan tot nu toe gedacht.

De moraal van Jaaps verhaal was dat wanneer door een globale studie koelwaterproblemen dreigen, het verstandig is verdergaand onderzoek te doen. Dit kan tot verrassende resultaten leiden.

Naast deze praktijkcase ging Van den Akker ook in op de goede samenwerking tussen industrie en overheid in het CIW-traject en ook tijdens het implementatietraject van de nieuwe beoordelingsmethodiek. Hij waarschuwde wel voor een te rigide aanpak zonder inzicht. Weliswaar is de nieuwe methodiek toegespitst op de werkelijk gewenste oppervlaktewaterkwaliteit, de methodiek is veel gecompliceerder geworden en vraagt uitwerking door deskundigen. En vanwege deze gecompliceerdheid is het volgens Van den Akker niet te verwachten dat deze deskundigheid bij iedere waterbeheerder in dezelfde mate aanwezig kan zijn.

In een geanimeerde discussie werden de deskundigen over de concrete uitwerking aan de tand gevoeld. De tijd was er eigenlijk te kort voor. Uit de evaluatie blijkt echter dat de aanwezigen de bijeenkomst uitermate hebben gewaardeerd. Dit geeft de contactgroep emissiebeheer wederom een impuls om op de ingeslagen weg (korte bijeenkomsten over actuele gespecialiseerde onderwerpen) door te gaan.

KVWN-themadag

Op 9 maart staat een KVWN-themadag op het programma in Orpheus in Apeldoorn. De voormalige programmacommissie Distributie verzorgt op de valreep nog een bijeenkomst met de titel 'Leidingbreuk, ramp of ongeluk?' U kunt deze middag luisteren naar presentaties van de voorzitter van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid, mr. Pieter van Vollenhoven, over het rapport van VEWIN over risicovolle leidingen, over de bevindingen van de gemeente Stein van oud-burgemeester mr. E. Meijer en tenslotte een spreker van Essent die vertelt over ervaringen uit de energiebranche.

Gemeenschappelijke KVWN- en NVA-programmacommissie 9 / Waterketen

Op 28 maart houdt de gemeenschappelijke KVWN-/NVA-programmacommissie 9 / Waterketen in het Waterhuis in Nieuwegein een middagsymposium over risicomanagement in de waterketen. Het doel van de middag is de deelnemers inzicht te geven in het

onderwerp en kennis en ideeën op te laten doen over de benadering van risicomanagement. Vragen die aan de orde komen, zijn onder meer: De onderdelen drinkwater, rioleering en afvalwaterzuivering binnen de waterketen zijn de verantwoordelijkheden van verschillende partijen met elk een eigen focus. Hoe geven deze partijen inhoud aan het begrip risicomanagement? Zijn hierin gemeenschappelijke noemers of beleidsuitgangspunten te vinden of is de invulling van het onderwerp maatwerk en sectoraal? Hoe is de risicobenadering vormgegeven in de voedingsmiddelenindustrie en wat kunnen we leren uit mogelijke parallellen tussen de waterketen en de kwaliteitsborging in de voedselketen?

Nederlandse Vereniging voor Waterbeheer NVA

Waar het verstand ophoudt, beginnen de normen

In het gloednieuwe WTC-gebouw boven het station in Arnhem verzorgde de programmagroep 'Grondwater en Hydrologie' van de NVA op 18 november jl. een bijeenkomst over verschillende normeringen waarmee de regionale waterbeheerder tegelijk te maken heeft. Onder leiding van watergraaf Peter Glas van Waterschap De Dommel discussieerden bijna 40 waterspecialisten van in hoofdzaak waterschappen en adviesbureaus (voor dit onderwerp belangrijke partijen als provincies en Rijk waren jammer genoeg nauwelijks vertegenwoordigd) over normen voor regionale waterkeringen (boezemkaden), de 'werknormen' voor regionale wateroverlast en het gewenst grond- en oppervlaktewaterregime (GGOR).

Vooraf trokken drie inleiders, Aart Kees Evers (Provincie Utrecht), Harry Boukes (Adviesbureau Boukes) en Titus Visser (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden)

het kennisniveau van de aanwezigen op tot een gelijk niveau. Aart Kees legde uit waar de normen voor primaire waterkeringen, die voor boezemkaden en de NBW-normen voor regionale wateroverlast van toepassing zijn. Ook ging hij in op de veiligheidsparadox. Die komt erop neer dat de burger geen regels wil, maar tegelijkertijd 100 procent veiligheid veronderstelt. Communicatie is nodig om duidelijk te maken wat werkelijk de risico's zijn en hoe de waterbeheerder daarmee omgaat.

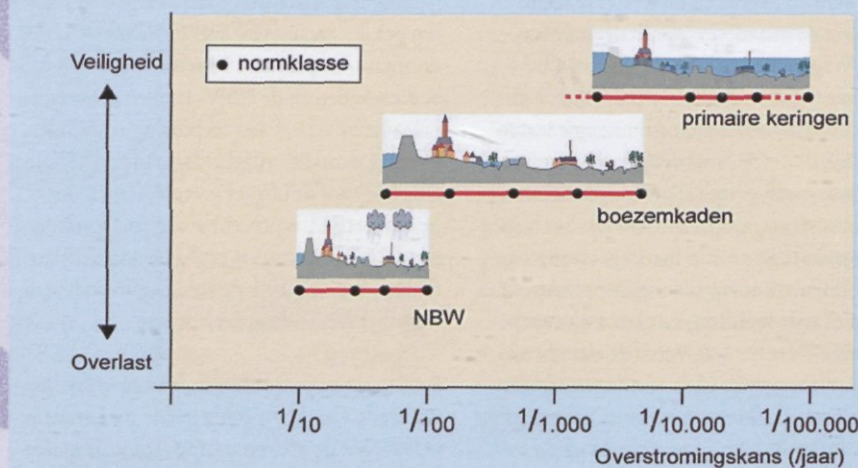
Boukes memoreerde hoe de wateroverlast aan het einde van de 20e eeuw leidde tot het waterbeleid voor de 21e eeuw (WB21) met als onderdeel daarvan de 'werknormen' voor regionale wateroverlast. In het afgelopen najaar hadden alle 26 waterschappen aangegeven in hoeverre hun watersysteem voldeed aan deze normen. Voor 97 procent van Nederland voldoen ze aan de normen; 80.000 ha nog niet. Ook ging Boukes in op de grote verschillen in achtereenvolgende ramingen van de kosten om de systemen overal op orde te krijgen. Duidelijk is dat het om miljarden euro's gaat en dat ongeveer de helft ervan moet worden besteed in Noord- en Zuid-Holland.

Visser leidde de aanwezigen door het woud van de GGOR-afkortingen en stelde dat deze ingevuld moeten worden voor aansprekende namen. Hij waarschuwde voor 'aapjes' wanneer GGOR toegepast wordt op (gewenste) functies in plaats van feitelijk landgebruik. Toch toonde hij zich voorstander van het opstellen van GGOR, omdat dit dwingt tot een echt integrale benadering en tot het maken van, voor sommigen soms pijnlijke, bestuurlijke keuzes.

Na een korte pauze was het woord aan de praktijk in twee waterschappen. Hilga Sikma van het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht vertelde over de integrale watergebiedsplannen waarin de diverse normenstelsels

Een blik op het watersysteem van De Dommel.

Het verband tussen enkele waterkwantiteitsnormen.

worden verwerkt tot maatregelpakketten. Zij wees op het belang van een goede voorlichting aan de ingelanden en van het hebben van gebiedskennis. Opvallend was dat de waterkeringen nog niet in het proces van de opstelling van watergebiedsplannen worden meegenomen. Sikma vertelde dat de normen voor waterkeringen vooraf als randvoorwaarde worden opgelegd. Ze zijn hierbij leidend ten opzichte van de andere normen. Dit ontlokte de zaal een vergelijking met een passage uit *Animal Farm* van George Orwell: 'all animals are equal, but some animals are more equal than others.'

Mark van der Wouw had de avond tevoren een forse blessure opgelopen bij het bedrijfsvolleyballen en vond Peter Glas gelukkig bereid om inzicht te geven in de vervlechting van normensystemen in het stroomgebied van De Dommel. Hij liet zien hoe in een watersysteem alles met alles samenhangt en wees op soms

opduikende strijdigheden tussen normen voor land- en waternatuur en die tussen normen voor regionale en rijkswateren.

De bijdragen leverden veel stof op voor een levendige discussie. Die ging over het nut van normen bij het transparanter maken van het waterbeheer. Uitdrukkelijk werd de vinger gelegd bij het gevaar van een dogmatische benadering van normen. Gepleit werd voor gebiedscontracten waarin concrete doelen horen te staan. En natuurlijk was het verleidelijk om in een discussie over normen zo af en toe een uitspraak van premier Balkenende aan te halen. De opletende toehoorder kon zich aan de hand van de reacties zelfs een indruk verschaffen van de in de zaal aanwezige politieke voorkeuren.

Conclusie van de middag was dat het waterbeheer niet zonder normen kan; die zijn in ieder geval ook nodig om burgers houvast te geven.

Waterschappen moeten terdege rekening houden met deze normen. Er moet niet dogmatisch, maar integraal mee worden omgegaan. Als uitsmijter kregen de aanwezigen ter overdenking de stelling mee die als titel boven dit verslag is gezet.

Heiko Prak
(Dienst Landelijk Gebied)

IWA/NVA-congres 'Biofilm systems 6'

Van 25 tot en met 27 september 2006 vindt tijdens Aquatech een internationaal congres plaats met als doel wetenschappers en beheerders die met biofilmreactors, biofilmprocessen en biofouling en biocorrosion te maken hebben, bijeen te brengen. Zowel voor de drinkwater- als afvalwater technologie is dit een belangrijk congres. Voorafgaand aan het congres organiseert Mark van Loosdrecht een cursus en workshop op de TU Delft. U wordt uitgenodigd een lezing of poster voor dit congres in te dienen. U kunt een folder aanvragen via e-mail (info@moorga.com).

IWA/NVA-congres 'Innovations in coping with water and climate related risks'

Ook van 25 tot en met 27 september 2006 (tijdens Aquatech) wordt een congres gehouden over klimaatverandering en haar invloed op het waterbeheer. Tijdens Aquatech 2004 vond een eerste succesvolle conferentie van de IWA en NVA over dit onderwerp plaats. Het nieuwe congres vormt een goede gelegenheid om kennis uit te wisselen tussen wetenschappers, waterbeheerders en managers bij de overheid. Het congres heeft vier hoofdonderwerpen: methodes voor risicobeheersing, communicatie over risico's en maatregelen om deze te reduceren, het creëren van meer ruimte voor water in de praktijk én technologische innovaties. U wordt uitgenodigd om ook voor dit congres een lezing of een poster in te dienen. U kunt een folder aanvragen via e-mail (info@moorga.com).

IWA/NVA-congres '7th International Symposium on Waste Management problems in Agro Industries'

Van 27 tot en met 29 september 2006 tenslotte (ook tijdens Aquatech) vindt voor de zevende keer het succesvolle congres over afvalwaterproblemen in de agrarische industrie plaats. De milieu-impact van afvalproblemen uit de agrarische sector is nog steeds groot. Tijdens dit congres worden ervaringen uitgewisseld om deze problematiek aan te pakken. U wordt uitgenodigd voor dit congres een lezing of poster in te dienen. De eerste aankondiging staat binnenkort op internet (www.moorga.com).

